

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: نظریه های یادگیری و مهارت های مقدماتی تدریس

کد درس:

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد نظری

نام مسؤوول درس: دکتر زهرا زارعی

مدرس / مدرسان: دکتر زهرا زارعی / دکتر رقیه گندم‌کار

پیش‌نیاز / هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد حضوری آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤوول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: گروه آموزش پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۹۵۵۷۱۲

نشانی پست الکترونیک: gandomkarr@gmail.com

^۱مشمتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

بخش عمده‌ای از مهارت یک مدرس منوط به آشنایی وی با کاربرد اصول و یافته‌های روانشناسی، در آموزش و تدریس است. یادگیری، هم تابع اصول و نظریه‌های عمومی روانشناسی یادگیری است که درباره همگان صدق می‌کند، و هم تابع تفاوت‌های فردی فراگیران در امر فراگیری است. به این ترتیب لازم است مدرسان هم با نظریه‌ها و قوانین عمومی تغییر رفتار، نگرش و شناخت آشنا باشند و هم به تفاوت‌های فردی در یادگیری و عملکرد اشراف داشته باشند. بنابراین درس روانشناسی آموزش و یادگیری بر آن است تا فراگیران مقطع کارشناسی ارشد آموزش علوم پزشکی را به گونه‌ای با نظریه‌ها و مفاهیم روانشناختی مرتبط با این درس آشنا سازد که بتوانند در حوزه تربیت مدرسان علوم پزشکی توانمند در انتقال مفاهیم، شکل‌دهی ارزش‌ها و تربیت دانش‌آموختگان ماهر اثر گذار باشند.

این درس از طریق آموزش ترکیبی و به صورت بارگذاری محتوای چندرسانه‌ای، انجام تکالیف در نوید و جلسات آموزشی تعاملی در کلاس درس ارائه خواهد شد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اصول و مفروضات نظریه‌های یادگیری مطرح در حوزه آموزش پزشکی را به منظور ارتقای آموزش، بهبود روش‌های تدریس، مدیریت محیط آموزشی و کلاس به کار ببرند.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- یادگیری را از دیدگاه‌های رفتاری، شناختی و سازنده‌گرایی تعریف کند.
- کلیدواژه‌ها و مفاهیم پایه در نظریه‌های یادگیری رفتاری (کنشگر و پاسخگر)، اجتماعی شناختی (بندورا، آزوبل، ویگوتسکی)، شناختی (طرحواره و پردازش اطلاعات)، سازنده‌گرایی و انگیزشی را در یادگیری توضیح داده و این نظریه‌ها را با هم مقایسه کند.
- نحوه استفاده از مفاهیم مشتق از نظریه‌های فوق‌الذکر و تلفیق آنها با هم را در تدریس علوم پزشکی به بزرگسالان شرح دهد.
- فراشناخت را تعریف کرده، مؤلفه‌های آن را از هم تمیز دهد.
- مهارت‌های اساسی تفکر شامل تفکر نقاد را از بعد روانشناختی توضیح داده، و فنون ارتقای آنها را شرح دهد.
- هوش هیجانی را تعریف کند، مؤلفه‌های آن را نام ببرد، و کاربرد آن در حوزه آموزش علوم پزشکی را تحلیل نماید.
- تیپ‌های شخصیتی را در فراگیری نام ببرد، آنها را شرح دهد، و کاربرد آنها در آموزش علوم پزشکی و اداره محیط آموزشی را تحلیل نماید.

- سبک‌های یادگیری را نام برده و تعریف کند و کاربرد آنها را در حوزه‌های مختلف آموزش علوم پزشکی را توضیح دهد و آنها را با هم مقایسه کنند.
- نقش انگیزه، انگیزش، نیاز در یادگیری را با ذکر مثال و تحلیل موردی شرح دهد.
- بتواند چالش‌های فردی مربوط به مدرس و فراگیر، و همچنین محیط آموزشی را شناسایی، ارزیابی و تحلیل کند و برای آنها از بعد روانشناختی راهکار تلفیقی مبتنی بر مفهوم‌پردازی مورد ارائه دهد.
- بتواند در منابع علمی حوزه روانشناسی یادگیری پاسخ پرسش‌های خویش را به‌طور مستقل پیدا کند.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه، مرور مشارکتی طرح درس، تشریح تکالیف دانشجویان، مقدمه ای بر یادگیری	بحث در کلاس سخنرانی تعاملی	مطالعه مطالب بارگذاری شده در نوید	دکتر گندم‌کار / دکتر زارعی
۲	نظریه‌های رفتاری	کلاس وارونه	آزمون کوتاه، مطالعه جزوه	دکتر زارعی
۳	نظریه‌های رشد شناختی	کلاس وارونه	آزمون کوتاه، مطالعه محتوای چند رسانه ای	دکتر زارعی
۴	نظریه‌ی شناختی- اجتماعی / یادگیری خود تنظیمی	سخنرانی تعاملی	مطالعه محتوای چند رسانه ای	دکتر زارعی
۵	نظریه‌های شناختی	کلاس وارونه	آزمون کوتاه، مطالعه محتوای چند رسانه ای	دکتر زارعی
۶	آزمون میان ترم	-	-	دکتر زارعی
۷	نظریه‌های سازنده گرایی	مجازی غیر هم زمان	تکلیف، مطالعه محتوای چند رسانه ای	دکتر زارعی
۸	انگیزه و انگیزش در یادگیری	سخنرانی تعاملی	مطالعه مطالب	دکتر زارعی
۹	هوش	مجازی غیر هم زمان	مطالعه مطالب بارگذاری شده در نوید	دکتر گندم‌کار
۱۰	سبک‌های یادگیری	مجازی غیر هم زمان	مطالعه مطالب بارگذاری شده در نوید	دکتر گندم‌کار
۱۱	ارائه مقاله	سخنرانی تعاملی	ارائه دانشجویی	دکتر زارعی
۱۲	ارائه مقاله	سخنرانی تعاملی	ارائه دانشجویی	دکتر زارعی
۱۳	ارائه مقاله	سخنرانی تعاملی	ارائه دانشجویی	دکتر زارعی
۱۴	ارائه مقاله	سخنرانی تعاملی	ارائه دانشجویی	دکتر زارعی
۱۵	جمع بندی و رفع اشکال	بحث گروهی	شرکت در بحث گروهی	دکتر زارعی
۱۶	آزمون پایان ترم	-	-	دکتر زارعی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- انجام تکالیف در موعد مقرر
- مطالعه منابع معرفی شده
- مشارکت فعال در کلاس های آنلاین
- همکاری در ارائه گروهی مباحث مربوط به دانشجویان

روش ارزیابی دانشجو:

- آزمون های کوتاه چند گزینه ای: ۱,۵ نمره
- تکالیف: ۳ نمره
- حضور در کلاس و مشارکت در بحث ها: ۲ نمره
- ارائه در کلاس حضوری: ۳ نمره
- آزمون کتبی شامل سوالات بازپاسخ: ۱۰/۵ نمره

محتوای مربوط به ارائه های دانشجویی در آزمون پایانی لحاظ نمی شود.

منابع:

الف) کتاب:

سیف، ع؛ روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش (آخرین ویراست).
ب) مقالات:

Taylor DC, Hamdy H. Adult learning theories: Implications for learning and teaching in medical education: AMEE Guide No. 83. Medical teacher. 2013;35(11):e1561-e72.

ج) محتوای الکترونیکی:

محتوای چند رسانه ای بارگذاری شده در سامانه

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Haghani F, Masoomi R. Overview of learning theories and its applications in medical education. Iranian Journal of Medical Education. 2011;10(5).
- Cook DA, Artino Jr AR. Motivation to learn: an overview of contemporary theories. Medical education. 2016;50(10):997-1014.